

**TIEDOTE SYKSYN 2026
YLIOPPILASTUTKINNOSTA
ABITURIENTEILLE**

30.4.2026

Ylioppistutkinnon rakenne

Ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe.

Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine.

Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Uusi tutkintorakenne

5 pakollista koetta + ylimääräiset kokeet

Reaaliaineet:	biologia	historia	terveystieto
	maantieto	yhteiskuntaoppi	uskonto
	fysiikka	psykologia	elämäkatsomustieto
	kemia	filosofia	

Tutkintoon vaadittujen viiden kokeen lisäksi kokelas voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen. Kokelas voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa. Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi tutkinnon vähimmäisvaatimukseen vain kerran, esimerkiksi lyhyt ja pitkä matematiikka tai evankelisluterilainen uskonto ja ortodoksinen uskonto.

Kokelas voi myös halutessaan suorittaa vieraan kielen kokeen sijasta äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen saamen kielessä.

Ylioppilastutkinnon kokeiden suorittaminen

Tutkintoon vaadittavat kokeet suoritetaan enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.

Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla. Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin valmistumisen edellyttämässä kokeessa kolmannella tutkintokerralla, tutkinnon suorittaminen voi ulottua kuuteen tutkintokertaan.

Tutkintoon voi kuitenkin lisätä uusia kokeita vain ensimmäisen kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.

Jos kokelas on valinnut vaativamman tason kokeen aineessa, jossa on kahden tason mukaisia kokeita, ja saanut koesuorituksesta hylätyn arvosanan, hän voi kokeen uusiessaan vaihtaa sen tason. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että vaadittuihin kokeisiin sisältyy yksi vaativamman tason koe.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään vaativuudeltaan kahden eri tason kokeet. Kokelas saa lukio-opinnoista riippumatta valita, kumman tason mukaiseen kokeeseen hän em. aineissa osallistuu. Kokelaan on kuitenkin suoritettava vaativampi (A-taso) koe vähintään yhdessä kokeesta. Tutkintoon saa kuulua yksi saman oppiaineen koe.

Saman tutkintokerran aikana voi osallistua vain yhteen pitkään oppimäärään perustuvaan vieraan kielen kokeeseen (esim. englanti, ranska tai saksa). Lyhyeen oppimäärään perustuvia vieraan kielen kokeita voi suorittaa enintään kaksi yhden tutkintokerran aikana. Lyhyelle vieraalle kielelle on varattu yksi koepäivä, mutta jos kokelas suorittaa tämän päivän aikana kaksi lyhyeen oppimäärään perustuvaa koetta, hänellä on aikaa yhteensä kahdeksan tuntia.

Reaaliaineiden kokeet järjestetään kahtena eri päivänä. Kumpanakin päivänä voi osallistua yhteen reaaliaineen kokeeseen.

Kokelas voi halutessaan valita toisen kotimaisen kielen kokeen sijasta äidinkieleltään ruotsin- tai suomenkielisille kokelaille tarkoitetun äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen kyseisessä kielessä.

Sairastuminen, ulkomailla tapahtuva päätoiminen opiskelu tai muun niihin rinnastettava painava syy voi pidentää tutkinnon suorittamista yhden tai kahden tutkintokerran verran. Jos kokelaan tutkinnon suorittaminen keskeytyy tällaisesta syystä ja kokelas on estynyt osallistumasta kaikkiin kyseisen tutkintokerran kokeisiin, rehtorin on lähetettävä asiasta kirjallinen hakemus lautakuntaan.

Tutkinnon aloittaminen uudelleen hylätyn tutkinnon jälkeen ja hyväksytyjen kokeiden sisällyttäminen uuteen tutkintoon

Ylioppilastutkintolautakunta voi hakemuksesta erityisen painavan syyn vuoksi päättää, että kokelas voi tutkinnon ollessa kesken aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta.

Tutkinto katsotaan hylätyksi, jos kokelas ei ole suorittanut tutkintoa kolmen tutkintokerran, hylätyn kokeen uusimiseen käytettävien tutkintokertojen ja mahdollisten tutkinnon keskeytymisestä myönnettyjen jatkokausien mukaisessa ajassa. Tutkinnon suorittamisen voi tällöin aloittaa uudelleen. Kokelas voi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajan aiemmin suoritettujen kokeiden hyväksymisestä.

Osallistumisoikeus

Ylioppilastutkintoon kuuluvaan kokeeseen osallistuminen edellyttää, että kokelas on ennen ylioppilaskokeiden alkua opiskellut vähintään asianomaisen lukion oppiaineen pakolliset opintojaksot.

Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia opintojaksoja, kokelas voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kolme opintojaksoa (6 opintopistettä).

Tehtävät laaditaan pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen perusteella, joten on ehdottoman järkevää opiskella yli minimivaatimusten niitä aineita, jotka kirjoittaa.

Arvostelu

Ylioppilaskokeet arvostellaan 7-portaisella asteikolla ja vastaavilla pistemäärillä (2–7 p.). Hylätty koe voidaan kompensatiomenettelyllä todeta hyväksytyksi, jos muiden kokeiden arvosanoista kertyy tarpeeksi kompensatiopisteitä.

Kokeet arvostellaan alustavasti koulussa. Lopullisen arvostelun toimittavat lautakunnan sensorit.

Tulokset

Ylioppilaskokeiden tulokset ovat luettavissa Wilmassa vuosittain ilmoitettavana ajankohtana. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa päivää edellä mainittua myöhemmin.

Oikaisuvaatimus

Jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, saat vaatia lautakunnalta asiaan oikaisua. Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvosteltu koesuoritus nähtäväksi.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä kokelas itse tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja. Oikaisuvaatimus tehdään lautakunnan sähköisessä asiointipalvelussa.

Oikaisuvaatimus on maksullinen. Maksu maksetaan sähköisessä asiointipalvelussa oikaisuvaatimuksen lähettämisen yhteydessä. Maksu palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä muuttuu oikaisuvaatimuksen johdosta.

Tarkemmat ohjeet löydät lautakunnan sivuilta <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/oikaisuvaatimus>

Kokeen uusiminen ja täydentäminen

Hyväksyttyä koetta saa yrittää parantaa uusimalla ilman aikarajoitusta niin monta kertaa kuin haluaa (siis myös hajautuksen aikana). Jos kokeen uusinta tapahtuu ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana.

Ylioppilastutkintotodistuksen saamisen jälkeen tutkintoa voi täydentää joko kokonaan uusilla aineilla tai myös jo suoritettun oppiaineen eritasoisella kokeella. Täydentämisestä annetaan erillinen todistus.

Hylättyä koetta kokelas saa uusia kolme kertaa kolmen välittömästi seuraavan tutkintokerran yhteydessä. Jos kokelas on hylätty pakollisessa vaativamman tason kokeessa, hän saa hylättyä koetta uusiessaan osallistua saman oppiaineen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen. Edellytyksenä tason vaihtamiselle on, että tutkinnon kokeisiin sisältyy vaihdon jälkeenkin yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.

Rekisteriote

Kokelas, joka suorittaa tutkintoaan ajallisesti hajautettuna, voi tilata lautakunnasta itselleen rekisteriotteen, josta ilmenevät hänen siihenastiset suorituksensa.

Ilmoittautuminen

Ks. erilliset ohjeet.

Syksyn 2026 ylioppilaskirjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään 13.5.2026 klo 12.00.

Koulu toimittaa opiskelijoiden ilmoittautumistiedot ylioppilastutkintolautakuntaan sähköisessä muodossa.

Ilmoittautuminen ylioppilaskokeisiin on sitova. Kokeesta poisjääminen ilman pätevää syytä tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi. Lautakunta voi erityisen painavasta syystä (esim. lääkärintodistus, opiskelu ulkomailla) mitätöidä ilmoittautumisen kokelaan hakemuksen perusteella. Varusmiespalveluun osallistuminen tai opiskelu suomalaisessa oppilaitoksessa eivät ole peruste ilmoittautumisen mitätöimiselle.

Sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, erityisen vaikean elämäntilanteen tai vieraskielisyyden huomioonottaminen

Lautakunta on uudistanut määräykset sairauden, vamman, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden, erityisen vaikean elämäntilanteen tai vieraskielisyyden huomioon ottamisesta tutkinnossa.

Ensisijainen tapa ottaa koesuoritusta heikentävä syy huomioon ylioppilastutkinnossa on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen.

Pistekorotus kohdistuu jatkossa ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Pistekorotuksen hyläytyyn kokeeseen voi saada riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

Lue lisää lautakunnan verkkosivuilta. <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/erityisjarjestelyt>

Lukihäiriötutkimukset hoitaa erityisopettaja, muissa tapauksissa ole yhteydessä opinto-ohjaajaan.

Erityisjärjestelyjä on haettava, ennen kuin kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran tutkintoon. Syksyllä tutkintonsa aloittavien lukilausunnot ja erityisjärjestelyhakemukset on toimitettu YTL:ään 16.4.2026. Keväällä 2027 tutkintonsa aloittavien lukilausunnot ja erityisjärjestelyhakemukset on tehtävä 13.11.2026 mennessä.

Kokelaan tutkintotodistukseen ei tule merkintää luki todistuksesta eikä erityisjärjestelyistä. Lisätietoja asiasta antavat rehtori ja opinto-ohjaaja.

Maksut

Jos olet oikeutettu oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen, sinulla on oikeus suorittaa maksuttomasti viisi ensimmäistä koetta. Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua kyseisen kokeen uusintaan ilman maksua. Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, voit itse valita, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti.

Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon valmiiksi.

Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.

Maksut koskevat

- yli viisi koetta suorittavia maksuttoman toisen asteen piiriin kuuluvia opiskelijoita
- korottajia

Maksut

Koulu laskuttaa opiskelijaa ilmoittautumistietojen perusteella. Opiskelijan on huolellisesti tarkistettava laskuun kirjatut ilmoittautumistiedot ja otettava välittömästi yhteyttä koulun toimistoon, jos laskun tiedoissa epäillään olevan virheitä. Maksut välitetään lyhentämättömänä Ylioppilastutkintolautakunnalle.

Tällä hetkellä voimassa olevan opetusministeriön asetuksen mukaan maksut ovat seuraavat:

Koekohtainen maksu	41,00 €
Maksu oikaisuvaatimuksesta	60,00 €

Eräiden aineiden arvostelu lukion päättötodistuksessa suoritusmerkinnällä

Lukion opiskelija voi valita lukion päättötodistukseensa numeroarvostelun sijaan suoritusmerkinnän liikunnassa ja niissä oppiaineissa, joissa opiskelija on suorittanut vain yhden opintojakson (2 opintopistettä) sekä korkeintaan kahden opintojakson (4 opintopistettä) laajuisessa valinnaisessa vieraassa kielessä.

Syksyllä 2026 valmistuvien on tehtävä tämä sitova valinta kirjallisesti 7.11.2026 mennessä. Jos opiskelija ei ilmoita asiassa määräajassa tahtoaan, merkitään em. tapauksissa päättötodistukseen numeroarvostelu.

Abiturienttien/ylioppilaiden nimi- ja osoitetietojen luovuttaminen

Koulu luovuttaa abiturienttien/uusien ylioppilaiden nimi- ja osoitetietoja julkaisutarkoituksiin (esim. sanomalehdet ja Spes Patriae –julkaisu). Jos abiturientti haluaa, että häntä koskevia tietoja ei luovuteta em. tarkoituksiin, on asiasta jätettävä kirjallinen ilmoitus rehtorille ensi tilassa.

Aikataulu

- **YO-info 20.8.2026 (käytännön järjestelyt).**
- **Pakollisten opintojaksojen oltava suoritettuina kirjoitettavassa aineessa 1.9.2026.**
- Lukion oppimäärän (min. 150 opintopistettä) täyttyminen syksyllä 2026 opintonsa päättävillä viimeistään 23.10.2026.
- syksyn 2026 ylioppilaiden lakkiaiset koulun itsenäisyysjuhlassa perjantaina 4.12.2026.

Syksyn 2026 ylioppilaskirjoitukset

ma	14.9.	äidinkieli, lukutaidon koe
ke	16.9.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe	18.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma	21.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti	22.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
to	24.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe	25.9.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe ja suomi toisena kielenä
ma	28.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Lisätietoja:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle>

